

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 21. júní 2017

24. tölublað | 11. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
DATEJUST 31

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Telur Bónus hafa unnið fyrstu orrustuna

Finnur Árnason, forstjóri Haga, segir umræðu um að Bónus hafi okrað á neytendum vera án innistæðu og að álagning á matvöru sé hvergi lægri. Hann er óánægður með ummæli framkvæmdastjóra IKEA vegna komu Costco og segir kaupin á Olís geta dregist fram á næsta ár. »4

FRÉTTABLAÐIÐ/EYBÓR

»2 Ísgöng metin á milljarð

Ísgöngin í Langjökli eru metin á rúmlega einn milljarð króna. Virðið var fært upp um 150 prósent í fyrra þegar ITF hagnaðist um 391 milljón króna.

»2 Rio Tinto tapar 3,3 milljörðum

Álver Rio Tinto í Straumsvík var rekið með 28,8 milljóna dala tapi í fyrra eða sem nemur 3,3 milljörðum króna.

»8 Boom and bust

„Krónan er orðin hættulega sterk og ef ekki finnst jafnvægi er einsætt að illa fari. Ferðamenn láta ekki bjóða sér okurverðlag til lengri tíma.“

SUMARTILBOÐ Á LINSUM

DAILIES TOTAL
daglinsur
3 pakkar
(90 stk.)
kr. 9.875.-

ACUVUE MOIST
daglinsur
3 pakkar
(90 stk.)
kr. 7.750.-

TVEGGJA
VIKNA- OG
MÁNAÐARLINSUR
EINNIÐ Á
TILBOÐI

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Eigandi Prooptik í hluthafahóp Kviku

Gunnar Henrik B. Gunnarsson, fjárfestir og eigandi gleraugnaverslunarinnar Prooptik, er kominn í hluthafahóp Kviku fjárfestingarbanka með rúmlega tveggja prósentu eignarhlut sem hann á óbeint í gegnum eignarhaldsfélagið RES II.

Gunnar keypti hlutinn af breska fjárfestinum Don McCarthy, fyrrverandi stjórnarformanni House of Fraser, en hann átti helmingshlut í fjárfestingarfélaginu Grandier, sem var með samtals sjö prósentu eignarhlut í Kviku, á móti fjárfestinum Sigurði Bollasyni. Félagið RES II hefur núna tekið yfir hlut Grandier samhliða því að McCarthy hefur losað um fjárfestingu sína í bankanum en félagið seldi einnig fyrir skemmstu átta prósentu hlut sinn í tryggingafélaginu VÍS. McCarthy hefur dregið úr fjárfestingum sínum á Íslandi vegna veikinda sem hann hefur glímt við.

Sigurður hefur á sama tíma aukið lítilliga við hlut sinn í Kviku og fer núna með rúmlega fimm prósentu eignarhlut í bankanum í gegnum félagið RES II sem er í eigu hans og Gunnars. Auk þess að vera hluthafi í Kviku á Gunnar, ásamt eiginkonu sinni Lovísu Ólafsson.

dóttur, meðal annars 9,5 prósentu hlut í verðbréfafyrirtækinu ALM Verðbréf.

Félagið Grandier eignaðist sjö prósentu hlutinn í Kviku í lok nóvember í fyrra. Á sama tíma og Sigurður og McCarthy komu inn í hluthafahóp bankans fyrir um sjö mánuðum keyptu hjónin Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir og Guðmundur Örn Þórðarson, fyrrverandi aðaleigendur Skeljungs, átta prósentu hlut í Kviku í gegnum félagið K2B fjárfestingar. Þau eiga sömuleiðis um átta prósent í VÍS og er Svanhildur Nanna stjórnarformaður félagsins.

Á árinu 2016 nam hagnaður Kviku um tveimur milljörðum og arðsemi eigin fjár var 34,7 prósent. Þá var hagnaður bankans eftir skatta á fyrsta fjórðungi þessa árs tæplega 400 milljónir, sem var talsvert umfram áætlun. Stærsti hluthafi Kviku er VÍS með um 25 prósent. Á meðal annarra helstu hluthafa bankans, fyrir utan RES II og KB2 fjárfestingar, eru Lífeyrissjóður verslunarmanna, Brimgarðar ehf., Varða Capital og fjárfestingarfélagið Sigla.

- hae

Gunnar á 30 prósentu hlut í félaginu RES II sem á aftur sjö prósent í Kviku.

Kaldi hagnast um 45 milljónir

Bruggsmiðjan Kaldi á Ársskógssandi í Eyjafirði var rekin með 45 milljón króna hagnaði í fyrra samanborið við 27 milljónir árið 2015. Tekjur bjórframleiðandans jukust um 11,4 prósent milli ára og námu 436 milljónum, en eigendur hans opnuðu í byrjun júní bjórböð og veitingastað við hlið brugghússins.

Bruggsmiðjan var stofnuð í desember 2005 og framleiðir bjórinna Kalda. Fyrirtækið er að stærstum hluta í eigu Birgis Inga Guðmundssonar og hjónanna Agnesar Önnu Sigurðardóttur, framkvæmdastjóra brugghússins, og Ólafs Þrastar Ólafssonar. Rekstur bjórbaðanna er í öðru einkahlutafélagi í eigu hlut-

hafa Kalda sem framleiddi í fyrra um 680 þúsund lítra af bjór.

„Miðað við stærðina á bruggsmiðjunni þá getum við ekki framleitt meira og keyrðum allt síðasta ár í botni líkt og árið áður,“ segir Agnes Anna í samtali við Markaðinn.

„Við erum að læra á allt saman en við opnuðum einnig veitingastað og þetta tekur allt smá tíma en við erum gríðarlega sát og erum að fá góðar viðtökur. Þeir sem koma eru í skýjunum. Við náðum að opna í byrjun júní sem var æðislegt og það er svo gaman að þetta eru fyrstu bjórböðin á Norðurlöndunum og því mjög spennandi.“ - hg

Ísgöngin í Langjökli metin á milljarð króna

Félagið sem býður upp á ferðir í ísgöngin í Langjökli er metið á rúman milljarð króna í bókum framtakssjóðsins ITF. Virði félagsins var fært upp um 150 prósent í fyrra. 391 milljónar króna hagnaður varð af rekstri sjóðsins á síðasta ári.

Ísgöngin í Langjökli, sem notið hafa mikilla vinsælda á meðal ferðamanna undanfarin tvö ár, eru metin á rúmlega einn milljarð króna í ársreikningi framtakssjóðsins Landsbréf Icelandic Tourism Fund (ITF) fyrir síðasta ár. Bókfært virði félagsins Into the Glacier, sem býður upp á daglegar ferðir inn í þessi stærstu manngerðu ísgöng í heimi, hækkaði um 150 prósent á milli ára í bókum ITF. Sjóðurinn, sem er í eigu Icelandair Group, Landsbankans og sjö lífeyrissjóða, átti í lok síðasta árs 88,35 prósentu hlut í félaginu.

Virði eignarhlutar sjóðsins í félaginu IWE, sem stendur að hvalasýningunni Whales of Iceland á Granda, hækkaði einnig verulega í fyrra, en í lok ársins átti sjóðurinn félagið að öllu leyti. Var félagið metið á um 516 milljónir króna í lok síðasta árs samanborið við 117 milljónir í lok árs 2015.

Þá kemur fram í ársreikningnum að bókfært virði eignarhlutar sjóðsins í hestagarðinum Fákaseli í Ölfusi hafi verið afskrifað. Eins og Markaðurinn hefur greint frá var hestagarðinum lokað í febrúar vegna mikils tapreksturs. Í lok árs 2015 var 49 prósentu hlutur sjóðsins í garðinum bókfærður á tæpar 183 milljónir króna, en í fyrra stækkaði hluturinn upp í rúm 90 prósent þegar lánun sjóðsins var breytt í hlutafé. Var bókfærða virðið síðan fært í núll í ársreikningnum, eins og áður sagði.

Alls nam hagnaður sjóðsins 391 milljón króna í fyrra, á þriðja heila rekstrarári hans, en til samanburðar varð 53 milljóna tap á rekstrinum árið 2015.

„Þetta hefur gengið ágætlega hjá okkur frá því að við förum af stað fyrir fjórum árum,“ segir Helgi Júlíusson, framkvæmdastjóri sjóðsins, í samtali við Markaðinn. „Við höfum haft úr nægum verkefnum að móða. Það hafa komið fjölmörg tækifæri á okkar borð og við höfum, eins og eðlilegt er, valið þau verkefni sem

Ísgöngin í Langjökli eru stærstu manngerðu ísgöng heims sem opin eru almenningi. Framtakssjóðurinn ITF fjármagnaði verkefnið að mestu og er langstærsti hluthafinn. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Þetta hefur gengið ágætlega hjá okkur frá því að við förum af stað fyrir fjórum árum

Helgi Júlíusson, framkvæmdastjóri ITF.

okkur hefur litist best á og náð að byggja upp að okkar mati áhugavert og sterkt eignasafn.“

Sjóðurinn fjárfestir eingöngu í affreyngartengdri ferðaþjónustu og hefur alls tekið þátt í tíu verkefnum. Helgi segist finna fyrir miklum áhuga til fjárfestinga í greininni. Sjóðurinn er með nokkrar fjárfestingar til skoðunar og segir Helgi ekki ólíklegt að það muni fjölga eitthvað í eignasafninu á næstunni, þrátt fyrir að sjóðurinn sé kominn á seinni hluta fjárfestingartímabils síns. kristinningi@frettabladid.is

Tapaði 3,3 milljörðum í Straumsvík

Álver Rio Tinto í Straumsvík var rekið með 28,8 milljóna dala tapi í fyrra eða sem nemur 3,3 milljörðum króna miðað við gengið í árslok 2016. Tekjur álversins námu þá 387 milljónum Bandaríkjadala og drógust saman um 69 milljónir dala milli ára eða fimmtán prósent.

Samkvæmt nýbirtum ársreikningi Rio Tinto á Íslandi hf. einkenndu krefjandi markaðsaðstæður síðastliðið ár. Álverð var lagt stærstan hluta ársins, eins og kom fram í viðtali við Ragnar Guðmundsson, forstjóra Norðurláls, í Markaðnum í byrjun júní þegar greint var frá verstu afkomu fyrirtækisins frá stofnun eða tapi upp á 21,2 milljónir dala, og einnig hafði verkfall hafnarverkmanna í Straumsvík umtalsverð áhrif á reksturinn. Þá var framleiðsla einnig nokkrum takmörkunum háð vegna erfiðleika í kerskálum. Hátt hlutfall járn í áli olli því að hluti framleiðslunnar nýttist ekki sem skyldi. Álverið seldi því einungis um 192,5 þúsund tonn, og var nokkuð undir áætlun, en framleiddi 204,8 þúsund.

Rannveig Rist, forstjóri Rio Tinto á Íslandi, segir í skriflegu svari við fyrirspurn Markaðarins að afkomuna í fyrra megi að mestu leyti rekja til lágs álverðs á heimsmarkaði og hás orkuverðs á Íslandi.

Rekstur álversins hefur ekki gengið sem skyldi síðustu ár. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

„Framleiðslan hjá okkur gengur hins vegar vel og eru horfur á þessu ári betri. Álverð hefur hækkað umtalsvert frá því í fyrra en á móti hefur sterk staða krónunnar mikil áhrif á okkur eins og önnur útlutningsfyrirtæki,“ segir Rannveig.

Árið 2012 var álverið í Straumsvík rekið með tapi í fyrsta sinn

síðan Rannveig tók við sem forstjóri þess árið 1997. Síðan þá hefur reksturinn einungis einu sinni skilað jákvæðri afkomu eða upp á 1,9 milljónir Bandaríkjadala árið 2014, jafnvirði 250 milljóna miðað við þáverandi gengi. Var tapið mest árið 2013 eða upp á 32 milljónir dala. - hg

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Ritstjóri Höður Ægisson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

ÖREIND – Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

sart SAMTÖK RAFVERKTAKA

Umbyltu viðhorfinu

Með ferskt sjónarhorn og jákvætt viðhorf er auðvelt að tileinka sér nýja hluti og nýjar aðferðir. Þú skapar ný tengsl og víkkar sjóndeildarhringinn. Kallaðu fram persónulegan vöxt sem skilar jafnframt enn betri árangri hjá fólkinu í kringum þig.

Skráðu þig núna á fagnámskeið Dale Carnegie og skapaðu þér nýtt sjónarhorn á viðskiptalífið.

10% afsláttur ef þú skráir þig fyrir 30. júní nk.

Skráning á www.dale.is eða í síma 555 7080.

Leiðtogaþjálfun fyrir stjórnendur

Áhersla á að leiða fremur en stjórna
Hefst 12. október

Árangursrík sala

Fyrir viðskiptastjóra og söluráðgjafa
Hefst 10. október

Framúrskarandi öryggismenning

Leiðtoganámskeið og innleiðing öryggisstefnu
Hefst 17. október

Stjórnendaþjálfun

Leiðtogaþjálfun fyrir millistjórnendur
Hefst 17. október

Þjálfun fyrir þjálfara

Að miðla efni á lifandi hátt
Hefst 21. nóvember

Dale Carnegie námskeiðið

Grunnur að velgengni
Hefst 12. september

Áhrifaríkar kynningar

Þjálfun í kynningartækni
Hefst 29. september

 Dale Carnegie

Haraldur
Guðmundsson
haraldur@frettabladid.is

Finnur Árnason, forstjóri Haga, segir umræðu um að Bónus hafi okrað á neytendum vera ósanngjarna og innistæðulausa og að álagning á matvöru sé hvergi lægri. Gagnrýni framkvæmdastjóra IKEA og formanns Neytendasamtakanna á verslunarrekstur Haga, í kjölfar opunar Costco í Garðabæ, standist ekki skoðun. Vöruverð hafi einfaldlega lækkað vegna styrkingar krónunnar og betri samninga við erlenda birgja en ekki vegna þess að koma og miklar vinsældir bandaríska verslunararrisans hafi sparkað duglega í rassinn á stjórnendum fyrirtækisins.

„Á milli maímánaða 2016 og 2017 hefur allur innflutningur okkar lækkað um ellefu prósent vegna styrkingar krónunnar og við erum að gera betri innkaup í mörgum vörflokkum. Þessum ávinningi hefur verið skilað til viðskiptavina okkar. Umræðan um verð og álagningu hefur verið mikil en ég held að það sé ljóst að ef tölulegar staðreyndir eru skoðaðar getum við staðið mjög keik,“ segir Finnur. Forstjórinn sýnir blaðamanni tölur yfir þróun framlegðar Haga síðastliðin níu ár. Samkvæmt þeim hefur framlegðin, tekjur að frádregnum breytilegum kostnaði, verið á bilinu 24 og 25 prósent allt tímabilið.

„Rakalausar upphrópanir“

Þannig að þú fullyrðir að lækkan vöruverðs í ákveðnum vörflokkum í verslunum Bónuss síðustu vikur og mánuði megi eingöngu rekja til styrkingar krónunnar og betri samninga við erlenda birgja en ekki aukinnar samkeppni? „Já, það er rétt. Hér er ég með tölur sem sýna sögulega framlegð Haga. Hún er stöðug og hefur ekki verið að hækka. Við erum á hverju ári sökuð um að skila ekki styrkingu á gengi. Það hafa verið skattbreytingar, sykurskattur, breyting á virðisaukaskatti og vörugjöld fallið niður, en við erum á sömu prósentutölunni í framlegð allan þennan tíma, sem staðfestir að innkaupsverð og útsöluverð haldast í hendur. Þetta hentar hins vegar ekki í umræðuna, það er svo einfalt,“ segir Finnur.

„Við reynum að gera betur í innkaupum en ég hef sagt það áður að Ísland þarf að kaupa betur inn. Við erum enn þá á vissan hátt dönsk nýlenda því Danir eru með umbod fyrir fjöldann allan af vörum og þjónustu, ekki bara matvöru, og það að við séum að kaupa í gegnum Danmörku vörur frá bandarískum eða breskum fyrirtækjum þýðir að það er verið að skattleggja vörur með umbodsláunum, sem renna til Dana eða annarra Skandinavíuþjóða. Okkar hlutverk hjá Högum er og hefur verið að kaupa betur inn og ég held að okkur hafi tekist það ágætlega þó við eigum sannarlega mikið verk fyrir höndum að ná enn betri árangri á því sviði,“ segir Finnur og bætir við að litíð sem ekkert hafi komið fyrirtækinu á óvart varðandi komu Costco, enda hafi stjórnendur þess verið vel undirbúnir, nema þá kannski ummæli sem fallið hafi um íslenska verslun.

„Ég tel að umræðan sé ósanngjörn og það hjálpar ekki þegar menn sem kasta steinum úr glerhúsi, eins og framkvæmdastjóri IKEA [Þórarinn Evarsson], tala niður íslenska verslun með rakalausum upphrópunum. Alhæfingar á þessu sviði eru hvorki sanngjarnar né réttar. Ég held að margt í íslenskri verslun sé mjög gott og margir að leggja sig fram við að standa sig. Við erum til að mynda að fækka hér verslunarfermetrum og loka tískuverslunum og það er ekki til marks um að afkoman hafi verið göð. Það er erfitt að reka verslanir á Íslandi á mörgum sviðum enda lítill markaður og kostnaður mikill. Það eru margir geirar í íslenskri verslun sem eru með þeim hætti að það eru ekki sömu rekstrarskilyrði og utan

Finnur Árnason, forstjóri Haga, segir ekki stefnt að kaupum á fyrirtækjum í óskýldum rekstri eða eignum erlendis. FRÉTTABLAÐID/EYÞÓR

Þvertekur fyrir að Bónus hafi okrað fyrir komu Costco

Forstjóri Haga telur að gagnrýni á verðlagningu verslunarfyrirtækisins hafi verið ósanngjörn og án innistæðu. Hann vandar hvorki framkvæmdastjóra IKEA né formanni Neytendasamtakanna kveðjurnar. Kaupin á Olís gætu dregist fram á næsta ár og Hagar ætla að hætta rekstri Karen Millen í Kringlunni.

landsteinanna. Innistæðulausar fullyrðingar og árásir á verslunina í heild eru ekki að hjálpa til,“ segir Finnur og heldur áfram:

„Hér hefur hvað mestur hávaði verið í framkvæmdastjóra IKEA sem rekur alþjóðlegt verslunarfyrirtæki á Íslandi. Í síðustu viku komu fram fréttir af hans eigin rekstri. Hann rekur eina verslun og er með öll sín innkaup á sama stað og þarf 48 prósent framlegð í sinn rekstur. Þetta opinberar þá staðreynd að IKEA á Íslandi þarf tvöfalda álagningu Haga til að reka þessa einu verslun sína og þar með þrefalda álagningu Bónuss. IKEA á Íslandi er tugum prósentu dýrari en IKEA verslanir nágrannalandanna sem bjóða nákvæmlega sömu vöru og seld er hér. Hver skyldi vera skýringin á því? Hagar reka yfir 50 verslanir og umfangsmikla vöruhúsastarfsemi og bjóða sama verð um land allt. Ég held því fram að það sé ekkert verslunarfyrirtæki á Íslandi rekið á jafn lágru álagningu og Bónus og Bónus hefur verið rekið þannig frá upphafi. Það hefur sýnt sig í öllum þessum ólgusjó sem er í gangi að það er ekki hægt að benda á neitt sem stendur upp á Bónus í þeirri umræðu. Í alþjóðlegum samanburði er álagning Bónuss með því lægsta sem þekkist.“

Ákvæðu erlendur birgjar þá að lækka verð sín einungis vegna komu Costco? „Í einhverjum tilfellum hafa erlendir birgjar og stórir framleiðendur endurmetið Ísland. Það er

Ég tel að umræðan sé ósanngjörn og það hjálpar ekki þegar menn kasta steinum úr glerhúsi, eins og framkvæmdastjóri IKEA.

Ljóst að Ísland hefur í augum þessara aðila verið skilgreint sem hátekju-svæði og þeir hafa verðlagt vörur sínar til landsins í samræmi við það. Við höfum í mörgum tilfellum keypt vörur beint að utan þar sem okkur finnst ekki boðlegt að þær séu seldar á því verði sem stendur okkur til boða í gegnum heildsala. Í mörgum tilfellum erum við að sækja þessar vörur beint út og náum árangri þannig að verðið lækkar. Í öðrum náum við því ekki en ég er klár á því að með þessu breytta samkeppnisumhverfi fær Ísland annan verðflokk. Sumir hafa tekið tillit til þess og aðrir ekki. Það er okkar verk að vinna að því að innkaupsverðin verði enn lægri.“

Margt komið á óvart

Ljóst er að forstjórinn er mjög ósáttur við ýmis ummæli sem fallið hafa síðustu vikur, bæði í fjölmiðlum og

á samfélagsmiðlum, um að innlendir smásalar á borð við Bónus og Krónuna hafi okrað á almenningi. Ólafur Arnarson, formaður Neytendasamtakanna, sagði í samtali við fréttastofu RÚV í síðustu viku að niðurstöður verðkönnunar ASÍ, um að vörukarfan sé dýrari í Costco en Bónus, hafi ekki komið honum á óvart þar sem Costco selji gæða merkjavöru. Sagði Ólafur að efborin yrði hæg merkjavara myndi hann ætla að önnur niðurstaða fengist.

„Mér finnst einnig mjög sérstakt að í fyrsta sinn stigur formaður Neytendasamtakanna fram og tekur einarða afstöðu með einum aðila á markaði. Nú er formaður Neytendasamtakanna að skrifa sögu Jóhannesar í Bónuss og hefur verið að því í nokkur ár. Hann þekkir því mjög vel fyrir hvað Jóhannes stóð og fyrir hvað Bónus stendur. Það ættu því að vera hæg heimatökin að mínu viti að afla sér upplýsinga um hvernig Bónus vinnur og það er gjörsamlega út í hött að þessi maður, sem að auki er formaður Neytendasamtakanna, komi Costco af einhverjum ástæðum til varnar og haldi því fram að Jóhannes í Bónus hafi verið að blekkja neytendur eða viðskiptavini fyrirtækisins. Hann veit auðvitað betur en velur samt að taka til máls með þessum hætti.

Fyrstu ummæli hans voru þau eftir að hann hafði heimsótt nýjan aðila á markaði að víða væri pottur brotinn í íslenskri verslun og að honum

sýndist að verðið þarna væri miklu lægra en hann hefði búist við. Síðan kom könnun RÚV um að Bónus væri ódýrasti valkosturinn á Íslandi og þá sagði þessi sami maður að það kæmi sér ekki á óvart að Bónus væri enn þá ódýrasti valkosturinn, þar sem hinir væru að selja hágæðavöru. Daginn eftir hélt hann því fram að könnun RÚV væri blekking. Ég trúir ekki að ég sé einn um að finnst þessi málflutningur sérstakur,“ segir Finnur.

„Að tala um okur í Bónus er álíka rugl og að halda því fram að jóln séu í júlí.“

Hvernig hefur þin persónulega upplifun af opnun Costco verið? „Ég held að það sem upp úr stendur sé að Bónus býður lægra verð en þessi risi. Það er stóra fréttin. Við erum mjög stolt af því að vera með félagið á þeim stað. Það má vel vera að það henti ekki umræðunni að Bónus hafi staðið sig svona vel en verslunin er að selja vörur í 32 verslunum um allt land og á sama verði. Auðvitað er það staðreynd að þegar Bónus kom á markaðinn var það mesta kjarabót sem heimilin fengu á þeim tíma. Vöruverð lækkaði um einhver 30-40 prósent á landsbyggðinni með opnun þar. Við erum enn að vinna á þessum sömu nótum og skila þannig þessari kjarabót til okkar viðskiptavina dag frá degi. Það er það sem ég er stoltur af í dag.“

Að mínu mati er ósanngjörn umræða í gangi og við verðum að taka henni eins og hún kemur ➔

fyrir. Fullyrðingar í okkar garð eru innistæðulausar. Bónus er rekið á lágmarksálagningu og stenst allan samanburð þegar kemur að verðum.

Sumar fréttir hafa komið mér meira á óvart en aðrar. Umfjöllun fjölmiðla er á þeim nótum sem hún er og ég geri ekki athugasemdir við það. Ég geri aftur á móti athugasemdir ef rangt er farið með og við höfum gert það. Ég var til dæmis sakaður um að vera að hóta birgjum og ég stappaði niður fótum,“ segir Finnur og vísar í frétt Viðskiptablaðsins þann 1. júní. Þar var fullyrt að Hagar hefðu hótad nokkrum íslenskum framleiðendum því að ef þeir hygðust selja vörur sínar í Costco yrðu þær teknar úr hillum verslana Bónuss.

„Þær áskanir voru gjörsamlega út í hött enda mun ég aldrei beita og hef aldrei beitt þeim aðferðum sem ég var sakaður um í þeirri umfjöllun,“ segir Finnur, en rétt er að taka fram að Viðskiptablaðið hefur staðið við fréttaflutning sinn.

Loka fataverslunum

Finnur segist aldrei áður hafa upplifað aðra eins umbreytingatíma í íslenskri verslun. Hagar hafi fækkað verslunarfermetrum sínum um 20 prósent á rúmu ári og dregið úr áherslu á fatnað og sérvöru. Markaðurinn greindi í byrjun mars frá ákvörðun fyrirtækisins um að loka fataversluninni Dorothy Perkins í Smáralind og að Hagar myndu því loka fjórum tiskuvöruverslunum á þessu ári til viðbótar við þrjár í fyrra. Forstjórinn staðfestir að verslunar-fyrirtækið ætli nú einnig að hætta rekstri Karen Millen í Kringlunni og þá einungis reka fataverslanir Útilífs og Zöru.

„Ég hef upplifað miklar breytingar í verslun og þá til dæmis opnun Kringlunnar og Smáralindar en ég held að þetta sé mesta umbreytingaár í verslun sem ég hef lifað. Við erum að horfa á fyrirtæki koma hér inn á markaðinn sem eru með margfalda landsframleiðslu Íslands og eru meðal annars að selja vörur undir kostnaðarverði. Á sama tíma er aukin netverslun og breyttir neysluhættir hjá yngri kynslóðinni sem gera það að verkum að margir markaðir eru á flegiferð. Það er áskorun fyrir þá sem eru í verslun að takast á við þessar breytingar. Samkeppnisumhverfið er breytt og íslensk fyrirtæki þurfa að verða enn sterkari

Finnur Árnason segir Bónus standast allan verðsamanburð. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

til þess að geta tekist á við þetta nýja umhverfi.

Undanfarin misseri og ár höfum við verið að fylgjast með og lagt áherslu á að búa okkur undir aukna samkeppni. Það kom fram á aðalfundi okkar í maí að við fækkuðum verslunarfermetrum á síðasta rekstrarári um tæplega 20 þúsund. Fataverslun er með þeim hætti að meira en önnur hver flik er keypt í útlöndum og sá markaður hefur átt undir högg að sækja frá hrúni og er ekki farinn að rétta sig af. Við höfum því minnkað áhersluna á sérvöru og erum núna að reka tvær verslanir Útilífs og Zöru en höfum fækkað tiskuvöruverslunum og lokuðum Útilíf í Glæsibæ. Það eru miklar breytingar og margt að gerast.

Í Smáralind, þar sem við vorum að minnka Hagkaup um nánast helming, erum við að ná nánast sömu sölu. Það er umtalsverð hagræðing sem felst í því að fækka verslunarfermetrum með þessum hætti. Við erum að fara út úr óhagkvæmari

Olís mun líklega ekki klárast fyrr en í lok árs eða upphafi næsta árs en Lyfja vonandi í lok júlí. Þetta tekur allt sinn tíma.

rekstri, meðal annars sérvörurekstri, þar sem við erum ekki með það mikið magn að þar sé mikil stærðarhagkvæmni.“

Var það af einhvers konar virðingu við fortíðina að Hagkaupum á efri hæð Kringlunnar var ekki lokað fyrr og reksturinn sameinaður neðri hæðinni? „Nei, nei, það eru margir þættir eins og til dæmis leigusamningur og aðrar skuldbindingar sem réðu því, en svo kom tækifærið. Það er hins vegar ljóst að við hefðum viljað gera þetta fyrr.“

Þið sjáið einnig fyrir ykkur að loka

Karen Millen í Kringlunni? „Reksturinn verður í það minnsta ekki í okkar höndum. Það er verið að vinna í því með samstarfsaðilum í Bretlandi og það er alveg ljóst að við erum á leið út úr þessum minni fataverslunum,“ svarar Finnur og blaðamaður spyr hvort fyrirtækið hefði ekki getað ráðist fyrr í lokanir á öðrum tiskuvöruverslunum eins og Topshop og Debenhams þar sem einhverjar þeirra virðist hafa verið reknar með tapi.

„Hugsanlega. Það er alveg sjónarmið en það eru leigusamningar og skuldbindingar sem við vorum með sem spila inn í. En þegar tækifærin hafa opnast höfum við nýtt þau.“

Rökrétt skref

Stjórnendur Haga undirrituðu í lok apríl kaupsamning um allt hlutfé Olís og fasteignafélagsins DGV ehf. Samningurinn var gerður með fyrirvara um niðurstöður áreiðanleikakönnunar og samþykki Samkeppniseftirlitsins. Stofnunin skoðar nú

einnig kaup verslunarfyrirtækisins á Lyfju og segir Finnur að niðurstaða þeirrar vinnu eigi að liggja fyrir áður en júlí er á enda.

„Hvorugt málanna er fullfrágingið. Það er fyrirvari með Lyfju um samþykki frá Samkeppniseftirlitinu og við erum að vinna í áreiðanleikakönnun með Olís og síðan er einnig fyrirvari um samþykki Samkeppniseftirlitsins. Olís mun líklega ekki klárast fyrr en í lok árs eða upphafi næsta árs en Lyfja vonandi í lok júlí. Þetta tekur allt sinn tíma.“

Áttu kaupin á Olís sér ekki stuttan aðdraganda? „Að minnsta kosti ekki mjög langan. Auðvitað eru mörg mál sem koma til skoðunar en þegar þetta kom upp voru margir augljósir snertifletir sem gerðu það að verkum að það tók í sjálfu sér ekki langan tíma að ná niðurstöðu. Á þessu stigi er hins vegar óeðlilegt að ég tjái mig um félag sem er í eigu annarra áður en þetta er gengið í gegn en þarna eru mörg tækifæri.“

Nú er útlit fyrir að samkeppnisáðilinn Festi, sem rekur Krónuna, muni renna inn í olíufélagið N1. Er þetta einfaldlega rökrétt næsta skref fyrir þessi tvö fyrirtæki, Haga og Festi, að sameinast olíufélagum? „Ég tel að kaup okkar á Olís hafi hreyft hressilega við mönnum. Ef við horfum á nágrannalöndin og Bandaríkin er sala á þessum vöruflokkum samtvinnuð og ekkert óeðlilegt að það gerist hér líka. Ég vil meina að við höfum markað stefnuna en það er svo sem annarra að dæma um það en ég held að þetta sé farsælt skref fyrir bæði okkur og Olís og spennandi tímar fram undan.“

Hagar hófu í fyrra innflutning og heildsölu á áfengi. Var þá ekki gert ráð fyrir að áfengisfrumvarpið næði í gegn? „Það hefur gengið vel og við erum komin núna með um 60-80 tegundir. Það er búið að breyta þessu frumvarpi mjög mikið og ég held að það sé komið á þann stað að það sé búið að sniða af flesta þætti sem voru gagnrýniverðir. Eins og ég horfi á málið er áfengi selt það víða af einkaaðilum að dagvöruverslun er orðin eini angi verslunarinnar sem fær ekki að selja. Þetta er á bensinstöðvum, veitingastöðum, skyndibitastöðum, íþróttahúsum og félagsheimilum um allt land. Seldur í einni sérstakri verslun og nýtur því ekki hagræðis. Við viljum draga úr kostnaði og bæta þjónustuna.“

Virðing er alhliða verðbréfafyrirtæki sem veitir fjárfestingatengda þjónustu á sviði eignastýringar, markaðsviðskipta, fyrirtækjaráðgjafar og reksturs framtakssjóða. Virðing hefur starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki og starfar undir eftirliti FME. Grundvallaratriði í starfsemi Virðingar eru langtíma-árangur og virðing fyrir einstaklingum, samfélagi og umhverfi.

Sérfræðingur í veðskuldabréfum

Virðing leitar að öflugum aðila með góða þekkingu á lánveitingum, mati og verðlagningu á rekstraráhættu og mati á verðmæti undirliggjandi trygginga, í úrvalshóp sérfræðinga hjá fyrirtækinu.

Menntunar- og hæfniskröfur:

- Háskólamenntun sem nýtist í starfi
- Góð fjármálaþekking
- Reynsla af störfum á fjármálamarkaði
- Framúrskarandi þjónustulund
- Frumkvæði og sjálfstæði í störfum
- Sterk viðskiptatengsl eru mikill kostur

Upplýsingar veitir:

Sverrir Briem
sverrir@hagvangur.is

Umsóknir óskast fylltar út á www.hagvangur.is

Umsóknarfrestur er til og með 4. júlí nk.

Skotsilfur

Paulreyndur í öryggiskrísunum

Ómar Svavars-son ætlar að segja skilið við framkvæmdastjórnastjórnarstarf sitt hjá Sjóvá og taka við sem forstjóri öryggisfyrirtækisins Securitas. Forstjórinn hefur starfað hjá tryggingafélaginu síðan í janúar 2015 en þekkir af eigin raun mikilvægi þess að auka öryggi viðskiptavina og koma í veg fyrir að þeir verði fyrir tjóni. Ómar var eins og kunnugt er forstjóri Vodafone í desember 2013 þegar tölvuþrjótur gerði netrás á vef fjarskiptafélagsins. Náði þrjóturinn að stela sms-skilaboðum og persónuupplýsingum um þúsundir viðskiptavina félagsins og birta þær á netinu þannig að mörgum rann kalt vatn milli skinns og hörunds.

Af álfum og bankahrúni

Fréttablaðið greindi á mánu- dag frá því hvernig Hannes Hólmsteinn Gissurarson, prófessor í stjórnmálafræði við Háskóla Íslands, hefur í tómsundum sínum þýtt þrjár Íslendingasögur yfir á ensku og einnig skrifað Elves and Hidden People: Twelve Icelandic Folktales. Vakti fréttaflutningurinn athygli margra og ekki síst þeirra sem hafa lengi beðið eftir öðru verki höfundarins eða skýrslu hans um erlenda áhrifaþætti bankahrúnsins sem Hannes átti upphaflega að skila til fjármálaráðuneytisins í júlí 2015. Í febrúar var búið að greiða út 7,5 milljónir vegna verkefnisins en enn er ekki vitað hvenær skýrslan mun berast.

Frosti til hliðar

Frosti Sigurjónsson, fjárfestir og fyrrverandi þingmaður Framsóknarflokksins, hætti sem stjórnarformaður flugleitarvélarnar Dohop í lok maí. Hafði hann setið á þeim stóli síðan árið 2010 en Frosti stofnaði fyrirtækið árið 2004. Hann verður þó áfram í stjórn félagsins samkvæmt skráningu þess hjá fyrirtækjaskrá Ríkisskattstjóra. Frimann Elvar Guðjónsson viðskiptafræðingur er nýr stjórnarformaður.

Besta útgáfan af þér

Þórhildur Ída Þórarinsdóttir, eigandi ráðgjafarfyrirtækisins Spigsþor og FKA-félagsskona

Styrkleikar okkar eru sagðir okkur eins eðlilegir og það að draga andann og þeir drífa okkur áfram. En þekkjast þú styrkleika sína? Rannsóknir gefa til kynna að aðeins einn þriðji einstaklinga hafi góðan skilning á því

Stærsta vinsýning heims vel sótt

Vinexpo Bordeaux 2017, stærsta vinsýning heims, hófst í borginni Bordeaux í suðurhluta Frakklands á mánudag. Framleiðendur á léttu og sterku víni sýna þar vörur sínar og voru aðstandendur sýningarinnar ánægðir með góða mætingu en sýningin stendur þangað til í dag. FRÉTTABLAÐIÐ/ÉPA

Af hverju fellur ávöxtun skuldabréfa þegar seðlabanki hækkar vexti?

Lars Christensen
alþjóðahagfræðingur

Í síðustu viku hækkaði Seðlabanki Bandaríkjanna stýrivexti sína um 0,25 prósent til viðbótar. Það var önnur vaxtahækkun Seðlabankans á þessu ári. Fyrri vaxtahækkunin var 15. mars.

Þeir sem fylgjast með fjármálamörkuðunum hafa hins vegar tekið eftir nokkru áhugaverðu sem hefur átt sér stað eftir stýrivaxtahækkunina í mars – í stað þess að hækka, hefur ávöxtun skuldabréfa dalað í kjölfar vaxtahækkana Seðlabankans.

Reyndar hefur ávöxtun 10 ára bandarískra ríkisskuldabréfa lækkað næstum jafnmikið og Seðlabankinn hefur hækkað stýrivexti sína um síðan í mars – um það bil 0,50 prósentustig.

Af hverju ætli það sé? Ættum við ekki að gera ráð fyrir að skuldabréfa-ávöxtun hækki þegar Seðlabankinn hækkar vexti? Reyndar ekki – eða öllu heldur: Áhrif vaxtahækkana Seðlabankans fara eftir því hvort þær hafa áhrif á verðbólguvæntingar eða ekki.

Þegar allt kemur til alls endurspeglar ávöxtun skuldabréfa – sérstaklega skuldabréfa til langs tíma – væntingar markaðanna um verðbólgu og hagvöxt. Þannig að ef peningamálastefnan er hert ættum við að búast við að það sjáist á verðbólguvæntingum markaðanna, sem aftur ætti að sjást á skuldabréfa-ávöxtuninni.

Og það er reyndar þetta sem hefur keyrt niður ávöxtun bandarískra skuldabréfa síðan í mars. Seðlabanki Bandaríkjanna hefur komið fjármálamarkaðnum á óvart með því

Þannig að ef peningamálastefnan er hert ættum við að búast við að það sjáist á verðbólguvæntingum markaðanna

að herða peningamarkaðsskilyrðin meira en búist var við og þess vegna höfum við séð verðbólguvæntingar markaðarins lækka frekar mikið síðan í mars.

Reyndar getur lækkunin á verðbólguvæntingum markaðarins, sem við getum séð á svokölluðum verðtrygðum skuldabréfum, útskýrt að fullu lækkunina á ávöxtun 10 ára skuldabréfa í Bandaríkjunum síðan í mars.

Það er því ekki um neina „skuldabréfaröðgátu“ að ræða eins og sumir vilja vera láta heldur er þetta einmitt það sem við var að búast. En við ættum líka að taka eftir því að verðbólguvæntingar í Bandaríkjunum eru nú þó nokkuð fyrir neðan opinbert 2 prósentu verðbólgu markmið Seðlabanka Bandaríkjanna. Með

öðrum orðum virðist Seðlabankinn hafa hækkað stýrivextina of fljótt þar sem það hefur valdið því að verðbólguvæntingar hafa færst frá verðbólgu markmiðinu í staðinn fyrir að því.

Þar að auki sendir svokallaður ávöxtunarferill – mismunurinn á 2 ára og 10 ára skuldabréfaávöxtun – viðvörðunarmarki. Þannig hefur ávöxtunarferillinn verið að „fletjast“ síðan í mars, þ.e.a.s. 2 ára ávöxtun hefur aukist samanborið við 10 ára ávöxtun. Tíu ára skuldabréfaávöxtun er enn meiri en 2 ára ávöxtun en ef Seðlabankinn hækkar stýrivexti einu sinni enn árið 2018 er mjög líklegt að ávöxtunarferillinn snúist við þannig að 10 ára ávöxtunin fari niður fyrir 2 ára ávöxtun og það hefur í gegnum tíðina verið mjög áreiðanleg vísindingur um samdrátt í Bandaríkjunum.

Niðurstaðan er því þessi: Það má vera að Janet Yellen seðlabankastjóri vilji hækka stýrivexti enn frekar 2018 en skuldabréfamarkaðurinn er greinilega að segja henni að fresta vaxtahækkunum ef hún vill forðast samdrátt í Bandaríkjunum.

sem styrkleikar þeirra henta betur. Starfsmaður notar hugsanlega hugrekki til að fallast ekki hendur í erfidum verkefnum og lætur í sér heyrja ef einhver er beittur óréttlæti, jafnvel þó það sé óvinsælt. Annar býr mögulega yfir seiglu, sýnir ábyrgð, er einstaklingur sem virðir tímamörk og lýkur verkefnum. Sá þriðji sýnir góðvild, aðstoðar vinnufélaga og gerir öðrum greiða. Fjórdi hefur forvitni sem sinn helsta styrkleika og er því starfsmaður sem skoðar, uppgötvar og hefur einlægán áhuga á

því sem er að gerast og svo má lengi telja. Það er sömuleiðis áhrifaríkt að þekkjast styrkleika starfsmanna til að velja einstaklinga í afkastamikil teymi. Þannig sér leiðtogi til dæmis virði einstaklinga, samhæfir, hlustar og deilir verkum, skapandi starfsmaður leggur til nýjar hugmyndir og nálganir og víðsýnn starfsmaður veltir fyrir sér kostum og göllum áður en niðurstaða fæst.

Gleymum heldur ekki einkalífínu. Sjálfstjórn drifur okkur fram úr á morgnana og fær okkur til að mæta

á réttum tíma til vinnu. Engin starfslýsing er til fyrir fjölskyldulíf, sem betur fer kannski, en það gefur okkur aukna vidd að þekkjast styrkleika maka og barna, og stuðla að því að hver einstaklingur blómstri gegnum þessa eiginleika. Styrkleikar nýtast víðar, svo sem í námi, til að fara út fyrir þægindarammann þegar við erum stressuð og í erfiðleikum lífsins.

Ef þú vilt breytingar, veltu þá fyrir þér hvort styrkleikar gætu verið hluti af vegferð þinni til að verða besta útgáfan af sjálfum þér.

Hannaðar með öryggið í fyrirrúmi!

Þú vinnur hraðar með HP Z vinnustöðvunum með Intel® Xeon® örgjörvanum, sem eru hannaðar með kröfuhörðustu notendurnar í huga. Ef þú þarft mikil afköst þá þarftu HP Z vinnustöð.

Meiri hraði

Með HP Z vinnustöðvum eyðir þú minni tíma í að bíða og meiri tíma við að skapa. Henta mjög vel fyrir grafíska vinnslu.

Meira öryggi

HP Z vinnustöðar eru vottaðar af öllum helstu framleiðendum hugbúnaðar fyrir tækni- og hönnunargeirann.

Meira val

Mjög auðvelt er að sérsníða HP Z vinnustöðvarnar að kröfum hvers og eins. Bættu og breyttu þannig að vélin henti þínu umhverfi og aðstæðum.

HP Z2 Mini

Lítill og öflug tölva sérhönnuð fyrir þarfir CAD notenda.

Hin byltingarkennda **HP Z2 Mini** er þrátt fyrir stærð sína mjög áreiðanleg og með öflugt vinnsluminni.

Kynntu þér Z vinnustöðvar nánar á www.ok.is/Z

Allar nánari upplýsingar á www.ok.is

Intel, the Intel logo, Xeon, and Xeon Inside are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation in the U.S. and/or other countries.

keep reinventing

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Boom and bust

Ferðamönnum sem komu til landsins í maí fjölgaði um tæplega átján prósent frá sama mánuði í fyrra.

Varla er hægt að gera lítið úr slíkri aukningu, og á yfirborðinu er ekki annað að sjá en að áframhald sé og verði á hinum sívaxandi ferðamannaflumi til landsins.

Ef betur er að gáð er þessi aukning hins vegar nokkru minni en fyrir aðra mánuði ársins. Sömuleiðis er hún talsvert frá spám sem gert hafa ráð fyrir 25 til 30 prósentu fjölgun ferðamanna á árinu. Annað sem vekur eftirtekt er erlend kreditkortavelta sem eykst einungis um sjö prósent í maí, þrátt fyrir umtalsvert meiri heildarfjölgun ferðamanna.

Er mögulegt að eilítið sé að hægjast á hinu íslenska ferðamannavori?

Tölur um ferðamannafjölda gefa mögulega vísbendingu um slíkt, og tölur um kortaveltu benda til þess að þeir ferðamenn sem hingað koma eyði minna en áður. Þar, eins og svo oft áður í bollaleggingum um íslensk efnahagsmál, er krónan stærsti sökudólgurinn.

Erlendar ferðaskrifstofur auglýsa nú ferðir til Íslands á 25 til 40 prósent herra verði en fyrir ári. Mestur er munurinn í Bretlandi en sterlingspundið er sá stóri gjaldmiðill sem mest hefur gefið eftir gagnvart krónu á tímabilinu.

Þá er eftir kostnaðurinn við að dvelja á Íslandi. Hamborgaratilboð á Tommaborgurum í London kostar um 1.400 krónur íslenskar. Sama tilboð á sama veitingahúsi í Reykjavík kostar um 2.600 krónur. Að leigja Airbnb-húsnæði fyrir fjögurra manna fjölskyldu á Akureyri um verslunarmannahelgina kostar um 170 þúsund krónur, en herbergi á Mayfairhótelinu í miðborg Lundúna fyrir sama tímabil kostar um 120 þúsund krónur.

Er nema von að ferðamenn haldi fast um budduna þegar hingað er komið. Krónan er orðin hættulega sterk og ef ekki finnst jafnvægi er einsætt að illa fari. Ferðamenn láta ekki bjóða sér okurverðlag til lengri tíma.

Því miður virðist þó sem hér ríki einhvers konar samkomulag meðal hagsmunaafla um að gera ekkert í málinu – áfram skal haldið fast í krónuna. Meðan svo er leikum við áfram gamalkunnugt stef.

B5 skilaði 55 milljóna hagnaði

Skemmtistaðurinn B5 var rekinn með 54,6 milljóna króna hagnaði í fyrra samanborið við 11,4 milljónir árið 2015. Samkvæmt nýjum ársreikningi Bankastrætis 5 ehf. námu rekstrartekjurnar 268 milljónum en 208 milljónum árið á undan. B5 er í eigu Kráarfélagsins ehf. en við-

skiptafélagarnir Andri Sigbórsson og Þórður Ágústsson, sem einnig reka Hverfisbarinn, eru endanlegir eigendur þess. Greiddu þeir sér 11,5 milljónir króna í arð vegna rekstursins í fyrra en 57 milljónir vegna 2015. Í árslok 2016 átti félagið eignir upp á 66 milljónir en skuldaði ellefu. – hg

15.06.2017

Ég held að hugsunin sé svoltið mikið þannig, hvað áttum við að gera fyrir 2007? Það hrun gæti ekki mögulega gerst núna því það er búið að margtryggja kerfið.

Jón Danielsson, hagfræðingur við LSE

365 ÁSKRIFTIN FYLGIR ÞÉR

Með sjónvarpsáskrift hjá 365 getur þú horft á uppáhaldssjónvarpsefnið þitt, hvar og hvenær sem er – því áskriftin fylgir þér. Þú þarft ekki að missa af neinu, þú getur notið línulegrar dagskrár allra sjónvarpsstöðva, tímaflakks, Frelsis og Stöð 2 Marápon NOW í snjallsíma, spjaldtölvu, Apple TV og í vafra.

